

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Кіровоградської
міської ради
«_____» _____ 2013 року
№_____

ПОРЯДОК

виявлення, обліку, зберігання безхазяйного майна, визнання спадщини відумерлою та прийняття такого майна у власність територіальної громади міста Кіровограда

1. Загальні положення

1.1. Цей Порядок визначає механізм виявлення, взяття на облік, збереження безхазяйного та відумерлого майна, прийняття цього майна до комунальної власності міста Кіровограда та подальшого розпорядження ним.

1.2. У цьому Порядку використовуються такі терміни та визначення:

річ - предмет матеріального світу, щодо якого можуть виникати цивільні права та обов'язки;

майно – окрема матеріальна річ або сукупність таких речей, а також майнові права та обов'язки.

безхазяйна річ (майно) - річ, яка не має власника або власник якої невідомий;

відумерла спадщина – майно, власник якого помер, а спадкоємці за заповітом і за законом відсутні, усунуті від права спадкування або не прийняли спадщину чи відмовилися від її прийняття.

Майно, яке фактично прийняте спадкоємцями, але право власності на яке не оформлене, відумерлою спадщиною не визнається;

нерухома річ (нерухоме майно) - об'єкти, розташовані на земельній ділянці, переміщення яких є неможливим без їх знецінення та зміни їх призначення;

рухома річ (рухоме майно) – річ (майно), яке можна вільно переміщувати у просторі;

мережа (електрична чи теплова) - сукупність енергетичних і трубопроводних установок для передачі та розподілу електричної енергії, гарячої води та пари;

мережа газопостачання – окремий трубопровід (або сукупність трубопроводів) та пов'язані з ним єдиним технологічним процесом об'єкти, за допомогою яких здійснюється постачання природного газу споживачам;

газорозподільні мережі (розподільні газопроводи) - майновий виробничий комплекс, який складається з організаційно і технічно пов'язаних об'єктів, призначених для транспортування газу від газорозподільних станцій до споживачів;

водопровідна мережа - система трубопроводів, відповідних споруд та устаткування для розподілу і подачі питної води споживачам;

каналізація - сукупність споруд та мереж, призначених для відведення та очищення стічних вод;

об'єкт теплопостачання - теплогенеруючі станції чи установки, теплові електростанції, теплоелектроцентралі, котельні, когенераційні установки, теплові мережі, які призначені для виробництва і транспортування теплової енергії, а також об'єкти та споруди, основне і допоміжне обладнання, що використовуються для забезпечення безпечної та надійної експлуатації теплових мереж;

об'єкт енергетики – електрична станція, електрична підстанція, електрична мережа, підключені до об'єднаної енергетичної системи України, а також котельня, підключена до магістральної теплової мережі, магістральна тепла мережа, споруда альтернативної енергетики;

об'єкт передачі електричної енергії – повітряні та кабельні лінії електропередачі, трансформаторні підстанції, розподільні пункти та пристрої;

трансформаторна підстанція – електрична установка відкритого або закритого типу, призначена для розподілу або перетворення електричної енергії;

спеціальні зони об'єктів енергетики – території навколо об'єктів енергетики із спеціальним режимом господарської та іншої діяльності, що забезпечують безпечне функціонування цих об'єктів, які встановлюються у формі зон спостереження, охоронних, режимних та санітарно-захисних зон;

зберігачі – підприємства, установи, організації всіх форм власності, фізичні особи, фізичні особи – підприємці, з якими управління власності та приватизації комунального майна Кіровоградської міської ради уклало договір зберігання безхазяйного майна.

1.3. Органом, уповноваженим здійснювати виявлення, ведення обліку, оцінку, а також прийняття в комунальну власність безхазяйного майна, є управління власності та приватизації комунального майна Кіровоградської міської ради (надалі – Управління власності).

Прийняті Управлінням власності акти, пов'язані з виконанням функцій з виявлення, ведення обліку, оцінки, а також здійснення заходів з охорони і прийому в комунальну власність безхазяйного майна, є обов'язковими для виконання комунальними підприємствами, установами та організаціями.

2. Виявлення та взяття на облік безхазяйного нерухомого майна та відумерлої спадщини

2.1. Комунальні підприємства, установи, організації, яким стало відомо про розташоване на території міста Кіровограда майно, яке не має власника або власник якого невідомий чи яке не успадковане, зобов'язані в п'ятиденний строк з моменту виявлення або отримання відповідної інформації повідомити про це Управління власності.

2.2. Фізичні особи та юридичні особи не комунальної форми власності,

які виявили на території міста Кіровограда безхазяйне нерухоме майно чи відумерлу спадщину, повинні повідомити про це майно Кіровоградську міську раду або безпосередньо Управління власності.

2.3 Управління власності за зверненнями осіб, вказаних в пунктах 2.1, 2.2 цього Порядку, проводить обстеження виявлених об'єктів нерухомого майна та вживає заходів щодо встановлення їх можливих власників шляхом звернення з відповідними запитами до органу, що здійснює державну реєстрацію прав на нерухоме майно (далі – Орган реєстрації).

2.4. З метою з'ясування наявності оформленого права користування на земельну ділянку, в межах якої виявлені об'єкти нерухомого майна, Управління власності направляє запит до Головного управління Держкомагенства у Кіровоградській області. Відповідь на запит повинна бути надана в десятиденний термін.

2.5. Якщо право власності на виявлене нерухоме майно не зареєстроване або власник такого майна невідомий, за заявою Управління власності спеціалістами уповноваженого органу, що здійснює технічну інвентаризацію, проводиться технічна інвентаризація нерухомого майна та взяття його на облік.

У ході проведення технічної інвентаризації безхазяйного нерухомого майна чи відумерлої спадщини вирішуються наступні питання: технічний стан об'єкта; можливість використання об'єкта згідно із його функціональним призначенням; для об'єктів житлового фонду придатність для проживання; пропозиції щодо подальшого використання об'єкта; інші питання.

Якщо у ході інвентаризації об'єкта житлового фонду буде встановлено його непридатність для проживання, розглядається можливість щодо його використання як нежитлового.

Орган реєстрації згідно з вимогами Закону України “Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень” забезпечує внесення до Реєстру прав власності на нерухоме майно відповідних даних з відміткою “безхазяйне”.

2.6. Про взяття на облік безхазяйного нерухомого майна Управлінню власності Органом реєстрації видається інформаційна довідка з Реєстру прав власності на нерухоме майно на бланку встановленого зразка.

2.7. Управління власності після отримання інформаційної довідки протягом п'яти робочих днів робить оголошення в офіційному друкованому виданні Кіровоградської міської ради - газеті “Вечірня газета” про взяття безхазяйної нерухомої речі на облік.

2.8. Оплату за проведення технічної інвентаризації безхазяйного нерухомого майна здійснює Управління власності.

2.9. Об'єкти відумерлої спадщини беруться на облік Управлінням власності після надходження інформації про відсутність спадкоємців, які постійно проживали разом із спадкодавцем на час відкриття спадщини. Підтвердженням цьому може бути довідка, акт опитування мешканців

суміжних квартир (домоволодінь) тощо, складені Управлінням власності.

2.10. Якщо житлові будинки, квартири (або їх частки) утримуються безгосподарно, а їх власники відсутні понад три роки за місцем постійного проживання та відомості про місце перебування таких осіб відсутні, Управління власності може ініціювати визнання фізичних осіб у судовому порядку померлими.

2.11. Управління власності самостійно, після спливу строку для прийняття спадщини, робить запити до компетентних установ з метою виявлення спадкоємців чи підтвердження їх відсутності: до міського відділу реєстрації смертей Головного управління юстиції у Кіровоградській області - щодо підтвердження факту смерті; до Органу реєстрації - щодо державної реєстрації прав власності на нерухомий об'єкт, до нотаріальної контори – про наявність/відсутність спадкових справ; до інших у разі потреби.

2.12 Якщо після спливу одного року з часу відкриття спадщини спадкоємці не будуть виявлені, уповноважений орган здійснює правовий аналіз зібраних документів та протягом 15 днів готує заяву до суду про визнання спадщини відумерлою та передачу майна у комунальну власність територіальної громади м. Кіровограда або про припинення права власності на майно, яке фактично зруйноване.

3. Зберігання безхазяйного нерухомого майна та відумерлої спадщини.

3.1. Обов'язок щодо зберігання взятого на облік безхазяйного нерухомого майна та відумерлої спадщини покладається на Управління власності.

3.2. Управління власності для забезпечення зберігання нерухомого майна може залучати комунальні підприємства, установи та організації, а також суб'єкти господарювання не комунальної форми власності.

3.3. При виявленні безхазяйного майна, що розташоване в межах земельної ділянки, яка належить на праві користування або власності фізичній чи юридичній особі, управління земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища Кіровоградської міської ради забезпечує внесення змін до правовстановлювального документа на земельну ділянку щодо надання безперешкодного доступу до цього майна.

3.4. Особа, яка прийняла на зберігання безхазяйне нерухоме майно або відумерлу спадщину, несе відповідальність за зберігання такої речі з моменту підписання акта приймання-передачі та зобов'язана надавати до Управління власності звіти про стан та використання речі. Управління власності має право проводити перевірку умов зберігання та використання безхазяйної нерухомої речі як шляхом запитів, так і шляхом перевірок (огляду) безпосередньо такого майна.

3.5. Витрати, пов'язані з утриманням майна, несе зберігач.

У випадках, коли до закінчення встановленого законом річного терміну з дня постановки майна на облік з'явиться його власник, майно повертається власникові після відшкодування ним витрат, пов'язаних з виявленням, оцінкою і зберіганням цього майна. Повернення майна власникові провадиться після проведення Управлінням власності відповідної перевірки та підтвердження права власності заявника на це майно.

3.6. У разі, якщо безхазяйним нерухомим майном є інженерні мережі (газо-, водо-, електро-, теплопостачання, водовідведення і таке інше), вони можуть бути передані на зберігання експлуатуючим організаціям. Для покриття витрат, пов'язаних із зберіганням речі, Управління власності може передати безхазяйну нерухому річ на зберігання з правом користування нею.

Для забезпечення безпечної життєдіяльності та попередження нещасних випадків при використанні інженерних мереж споживачами експлуатуюча організація здійснює роботи з технічного обслуговування за рахунок власних коштів.

3.7. Облік безхазяйних нерухомих речей зберігачами - юридичними особами здійснюється на забалансових рахунках зберігачів "Активи, прийняті на відповідальне зберігання" на підставі актів приймання-передачі та актів опису майна.

3.8. Між Управлінням власності та зберігачем укладається договір зберігання у письмовій формі з урахуванням особливостей, встановлених параграфом 1 глави 66 Цивільного кодексу України.

3.9. За рахунок Управління власності суб'єктами оціночної діяльності проводиться оцінка безхазяйної нерухомої речі.

3.10. Управління власності веде окремий облік безхазяйного нерухомого майна, прийнятого на облік Органу реєстрації.

4. Прийняття безхазяйного нерухомого майна та відумерлої спадщини до комунальної власності

4.1 Після спливу одного року з дня взяття на облік безхазяйного нерухомого майна та відумерлої спадщини Управління власності в порядку окремого провадження (глава 8 розділу IV ЦПК України) звертається до суду за місцезнаходженням нерухомого майна з заявою про передачу безхазяйного нерухомого майна та відумерлої спадщини у комунальну власність територіальної громади м. Кіровограда.

4.2 Після винесення рішення суду про передачу безхазяйного нерухомого майна та відумерлої спадщини у комунальну власність територіальної громади м. Кіровограда Управління власності готує на чергову сесію Кіровоградської міської ради відповідний проект рішення.

4.3 Після прийняття нерухомого майна до комунальної власності міста Кіровограда Управління власності вживає заходи щодо реєстрації права власності на це

майно за територіальною громадою міста Кіровограда, в особі Кіровоградської міської ради.

4.4 У випадку встановлення особи власника безхазяйного нерухомого майна Управління власності звертається до нього з письмовою заявою щодо відмови від права власності на це майно.

4.5 Після отримання письмової відмови власника від безхазяйного нерухомого майна, Управління власності готує на чергову сесію Кіровоградської міської ради відповідний проект рішення з посиланням на ст. 336 Цивільного кодексу України.

Якщо власник не виявив бажання надати відмову від виявленої речі на користь територіальної громади м. Кіровограда, враховуючи законодавчі обмеження щодо порядку експлуатації та обслуговування цього майна, Управління власності звертається до органів прокуратури та уповноважених органів державної влади, що здійснюють контроль за порядком експлуатації такого майна, з приводу усунення порушень вимог законодавства та зобов'язання власника забезпечити належні умови експлуатації та обслуговування вказаного майна.

4.6 Прийняті до комунальної власності міста як безхазяйне майно інженерні мережі (газо-, водо-, електро-, тепlopостачання, водовідведення і таке інше), у випадку відсутності відповідних комунальних підприємств територіальної громади м. Кіровограда, які можуть експлуатувати ці мережі, з метою забезпечення приведення вказаного майна у відповідність до нормативних вимог, належного обслуговування та надання послуг населенню, можуть бути передані безоплатно у власність відповідним спеціалізованим експлуатуючим організаціям за їх згодою.

4.7 Всі майнові спори щодо взятого на облік в Орган реєстрації та прийнятого до комунальної власності безхазяйного нерухомого майна вирішуються у судовому порядку.

5. Прийняття у комунальну власність безхазяйного рухомого майна, яке відноситься до інженерних мереж

5.1. Підприємства, установи, організації всіх форм власності, які здійснюють експлуатацію, обслуговування інженерних мереж, у випадку виявлення безхазяйних елементів та частин інженерних мереж та території міста Кіровограда, що мають ознаки рухомого майна, в п'ятиденний строк з моменту виявлення або отримання відповідної інформації зобов'язані повідомити про це Управління власності.

5.2. За заявою Управління власності спеціалістами уповноваженого органу, що здійснює технічну інвентаризацію, проводиться обстеження виявлених елементів та частин інженерних мереж з метою встановлення можливості проведення їх технічної інвентаризації та визначення їх належності до рухомого чи нерухомого майна.

За результатами проведеного обстеження спеціалісти уповноваженого органу, що здійснює технічну інвентаризацію, направляють до Управління власності письмовий висновок щодо можливості проведення технічної інвентаризації виявлених об'єктів та визначення їх належності до рухомого чи нерухомого майна.

5.3. Якщо виявлені об'єкти згідно з висновком уповноваженого органу, що здійснює технічну інвентаризацію, відносяться до нерухомого майна, їх облік та подальше прийняття до комунальної власності міста Кіровограда здійснюється за процедурою згідно з розділами 2-4 цього Порядку.

5.4. Якщо виявлені об'єкти згідно з висновком уповноваженого органу, що здійснює технічну інвентаризацію, відносяться до рухомого майна, Управління власності із залученням підприємств, що надають послуги з централізованого газо-, водо-, тепло-, електропостачання та централізованого водовідведення на території міста Кіровограда, вживає заходів щодо встановлення власника виявлених безхазяйних елементів та частин інженерних мереж в термін, що не перевищує трьох місяців з моменту виявлення речі.

5.5 У випадку встановлення особи власника безхазяйного рухомого майна Управління власності звертається до нього з письмовою заявою щодо відмови від права власності на це майно.

5.6 Після отримання письмової відмови власника від безхазяйного рухомого майна, Управління власності готує на чергову сесію Кіровоградської міської ради відповідний проект рішення з посиланням на статтю 336 Цивільного кодексу України.

Якщо власник не виявив бажання надати відмову від виявленої речі на користь територіальної громади м. Кіровограда, враховуючи законодавчі обмеження щодо порядку експлуатації та обслуговування цього майна, Управління власності звертається до органів прокуратури та уповноважених органів державної влади, що здійснюють контроль за порядком експлуатації такого майна, з приводу усунення порушень вимог законодавства та зобов'язання власника забезпечити належні умови експлуатації та обслуговування вказаного майна.

5.7 У випадку, якщо особу власника виявленої рухомої речі встановити не вдалося, а стан виявленого рухомого майна свідчить про те, що власник фактично відмовився від неї, що підтверджується актом опису майна з фототаблицею, Управління власності готує на чергову сесію Кіровоградської міської ради відповідний проект рішення з посиланням на статті 336, 347 Цивільного кодексу України.

5.8. Подальше володіння, користування і розпорядження майном здійснюється відповідно до чинного законодавства.

Прийняті до комунальної власності міста об'єкти як безхазяйне рухоме майно, яке відноситься до інженерних мереж (газо-, водо-, електро-,

теплопостачання, водовідведення і таке інше), у випадку відсутності відповідних комунальних підприємств територіальної громади м. Кіровограда, які можуть експлуатувати ці мережі, з метою забезпечення приведення вказаного майна у відповідність до нормативних вимог, належного обслуговування та надання послуг населенню, можуть бути передані безоплатно у власність відповідним спеціалізованим експлуатуючим організаціям за їх згодою.

6. Оформлення права користування земельними ділянками для експлуатації об'єктів

6.1. Для оформлення права користування земельною ділянкою особі, якій передано у власність майно на підставі зазначеного Порядку, необхідно звернутися до Кіровоградської міської ради з відповідною заявою.

6.2. Надання у користування або у власність земельної ділянки здійснюється в порядку, встановленому Земельним кодексом України.

6.3. Право користування земельними ділянками, на яких розташовані об'єкти енергетики, оформлюється в порядку, встановленому Земельним кодексом України, з урахуванням вимог, встановлених Законом України «Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів».

6.4. Проект землеустрою щодо відведення земельних ділянок для розміщення об'єктів передачі електричної енергії може розроблятися як на кожний окремих об'єкт, так і на групу об'єктів.

У таких випадках проект землеустрою щодо відведення земельних ділянок може розроблятися в межах міста Кіровограда.

6.5. Проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки для розміщення об'єкта енергетики, для якого встановлюється спеціальна зона, погоджується лише із власниками чи постійними користувачами земельних ділянок, що знаходяться в межах зазначеної зони.

6.6. Право постійного користування на земельні ділянки, надані для обслуговування декількох об'єктів передачі електричної енергії, може посвідчуватися одним державним актом як в межах міста Кіровограда.

6.7. Право оренди земельних ділянок, наданих для обслуговування декількох об'єктів енергетики, може посвідчуватися одним договором оренди землі як в межах міста Кіровограда.

7. Процедура прийняття, внесення змін та доповнень

7.1. Порядок виявлення, обліку та зберігання безхазяйного майна та відумерлої спадщини, прийняття цього майна до комунальної власності міста

Кіровограда та подальшого розпорядження ним затверджується рішенням Кіровоградської міської ради.

7.2. Внесення змін та доповнень до цього Порядку у випадку прийняття законодавчих актів, в результаті яких може виникнути неузгодженість окремих положень цього Порядку з діючим законодавством, здійснюється таким же чином, як і його прийняття.

Начальник управління власності
та приватизації комунального майна
Кіровоградської міської ради

О. Щербина